

Andrzej Płachta

Official Number	P-2238
Rank	polski: ppłk obs. brytyjski: S/Ldr
Date of birth	1892-11-28
Date of death	1974-11-28
Cemetery	Wyszanów, Szkolna - cmentarz parafialny Wsp. 51.358632, 18.158257
Grave	Rodzinny
Photo of grave	A photograph of a family grave in a cemetery. The grave is a dark stone with a white cross on the left. The inscription on the stone reads: S.P. ANDRZEJ PŁACHTA 1892 - 1974, HELENA COLIN - PŁACHTA 1908 - 1985, STANISŁAWA PŁACHTA 1901 - 1993. The grave is decorated with a vase of yellow flowers, a vase of pink flowers, and several lit candles.
Country	Polska

Period

Okres powojenny

Source

Informacja i zdjęcia: Krzysztof Michalski

Andrzej Płachta urodził się 28 listopada 1892 r. we wiosce Tonia w powiecie ostrzeszowskim znajdującym się wówczas w zaborze pruskim. o ukończeniu szkoły średniej został powołany do armii niemieckiej. Służbę wojskową odbył w Strasbourgu. Przed ukończeniem służby wojskowej w 1914 r. zdał egzamin wstępny na górniczą uczelnię w Botrop. Plany dalszej nauki pokrzyżował wybuch I wojny światowej. Zamiast powrotu do cywila został skierowany ze swoim pułkiem na front zachodni. Wziął udział w walkach od Wozegów do Flandrii. Dwukrotnie był na froncie nad Sommą i pod Verdun.

W styczniu 1917 r. został skierowany do szkoły obserwatorów we Wrocławiu. Ukończył szkołę strzelców płatowcowych i kurs bombardierów w Deebritz pod Berlinem. We wrześniu 1917 r. odszedł na front zachodni i został przydzielony do eskadry osłonowej Schutzstaffel. Za loty bojowe jako jedyny Polak służący w lotnictwie niemieckim został odznaczony Krzyżem Żelaznym I kl. W 1918 r. po ogłoszeniu rozejmu powrócił w rodzinne strony i był organizatorem ochotniczych drużyn w powiecie ostrzeszowskim, które pod dowództwem por. Stanisława Thiela wzięły udział w Powstaniu Wielkopolskim. 11 stycznia 1919 r. wstąpił do polskiego lotnictwa organizującego się na lotnisku Ławica pod Poznaniem. Początkowo prowadził ewidencję zgłaszających się żołnierzy do lotnictwa i prowadził wykłady o użyciu broni pokładowej. 17 stycznia 1919 r. wykonał pierwszy lot bojowy w polskim lotnictwie na południowym odcinku frontu pod Leszmem. Podczas powstania Wielkopolskiego wykonał szereg lotów zwiadowczych z sierż. pil. L. Piechowiakiem. Pod koniec stycznia 1919 r. został mianowany podporucznikiem. W lutym 1919 r. aby zdać meldunek o sytuacji na froncie wylądował na zamarznętym jeziorze Wągrowickim. W marcu 1919 r. został mianowany zastępcą dowódcy 1 Eskadry Wielkopolskiej i odszedł na front pod Lwowem gdzie wykonał kilka lotów bojowych. 10 czerwca 1919 r. wraz z eskadrą został przerzucony na zachodni odcinek frontu Wielkopolskiego na lotnisko Wojnowice pod Bukiem. Po czym odszedł z eskadry na stanowisko adiutanta stacji Ławica, a w październiku 1919 r. został mianowany komendantem stacji Ławica. W styczniu 1920 r. został mianowany dowódcą 1 Eskadry Wielkopolskiej operującej z lotniska Kisielewice k. Bobrujska.

W 1920 r. wykonał kilkadziesiąt lotów bojowych, latał z sierż. pil. Burzyńskim i Galusem. Był pierwszym lotnikiem, który złożył meldunek o koncentracji nieprzyjaciela na wschodnim brzegu Berezyny. W lipcu 1920 r. odszedł jako chory z eskadry. Po wyleczeniu został dowódcą 1 Lotniczego Parku w Toruniu, który po krótkim czasie został przeniesiony do Grudziądza. 14 października 1920 r. został mianowany kapitanem.

Od lutego 1921 r. był dowódcą 16 Eskadry Wywiadowczej. W maju 1921 r. objął dowództwo 10 Eskadry Wywiadowczej. W 1922 r. został mianowany komendantem kadry dywizjonu zapasowego 3 Pułku Lotniczego. 15 sierpnia 1924 r. mianowany majorem. Od 1 listopada 1924 r. dowodził Oddziałem Służby Lotnictwa w Poznaniu. Przez kilka kadencji był członkiem rady

nadzorczej Związku Lotników Polskich. W styczniu 1927 r. przeniesiony z Oddziału Służby Lotnictwa do 3 Pułku Lotniczego. W 1927 r. został przeniesiony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie na stanowisko dowódcy I Dywizjonu Wywiadowczego. W kwietniu 1928 r. gen. dyw. Władysław Jung w opinii oficerów 1 Pułku Lotniczego napisał: "mjr Płachta Andrzej - dca I dyonu-na zajmowanym stanowisku odpowiada bardzo dobrze- fachowo wyszkolony-Posiada dużą praktykę lotniczą. Bardzo dobry oficer".

W późniejszym okresie był dowódcą Dywizjonu Szklonego i Oddziału Portowego. W 1937 r. został mianowany podpułkownikiem i przeniesiony do 2 Pułku Lotniczego w Krakowie na stanowisko Komendanta Bazy. W 1939 r. ponownie przeniesiony do Warszawy na stanowisko kierownika przygotowania lotnisk polowych.

W czasie drugiej wojny światowej w Polskich Siłach Powietrznych na Zachodzie. Ze względu na wiek nie wziął udziału w lotach operacyjnych. Latał jako nawigator w lotach transportowych na Bliskim Wschodzie. Był nawigatorem w lotach gen. Andersa. Po wojnie pozostał w Wielkiej Brytanii. Zamieszkał w Londynie przy 8 Leonard's Road i jako właściciel nieruchomości utrzymywał się z wynajmu mieszkań. W 1960 r. przyjął obywatelstwo brytyjskie. Aktywnie uczestniczył w życiu Stowarzyszenia Lotników Polskich, przez kilka kadencji był przewodniczącym Komisji Klubowej Koła Londyn. Był żonaty z Heleną Stefanią Colin-Płachtą, potomstwa nie posiadali. Na emigracji był znany jako Andrew Colin - Płachta. Zmarł 28 listopada 1974 r. w Londynie w dniu swoich 82 urodzin. Spopielony krematorium Ruislip, prochy prawdopodobnie zostały złożone w grobie żony na cmentarzu South Ealing. Odznaczony min.: Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari nr 8076, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem za Wojnę 1918-1921, Medalem Dziesięciolecia Niepodległości, Polową Odznaką Obserwatora nr 10, Krzyżem Żelaznym I kl.

Opracowanie: Krzysztof Michalski

Źródła:

1. Skrzydła, grudzień 1970-"Moje wspomnienia wojenne ? lotnicze"- A. Płachta
2. Skrzydła , marzec 1975- "Wspomnienie pośmiertne" -H. Grodzki
3. Lotnik nr 9 ,27 luty 1926
4. Dziennik Per.MSWojsk.:40/1920,131/1924,1i16/1927,15/1928,1/1936
5. Rocznik Oficerski 1923
6. The London Gazettea